

**ЕРТЕ ЖАС ТОП
БАЛАЛАР СЕРУЕНИНЕ
АРНАЛҒАН**

**КҮЗ МЕЗГІЛІНІЦ
КАРТОТЕКАСЫ**

Серуен№1

Бақылау: Күзгі жаңбырды бақылау.

Мақсаты: Күзгі жаңбырдың, жазғы жаңбырдан айырмашылығын айту. Жазғы жаңбыр жылы, күзгі жаңбыр сұық, тез жаурайтынымызды әңгімелуе.

Еңбек: Киім шкафтарын, аяқ киім сөресін реттегу.

Балалармен жеке жұмыс:

Тақпақ айтқызы. Ж. Смаков
«Жау, жаңбыр» Жаңбыр, жаңбыр жауасын,
Жанымызға дауасын.

Кімділди ойындар: «Күн мен жаңбыр»

Мақсаты: Балалардың көңіл күйлерін көтеру, шапшаңдыққа тәрбиелеу.

Көркем сөз:

Біз ойнайтын ауланың Тазартасын ауасын

Картотека №12

Бақылау: Аула маңындағы
көліктерді бақылау.

Мақсаты: Балаларға көліктер
туралы кең мағлұмат беру.

Жеке жұмыс: Күз туралы таппак
айту.

Еңбек: ойыншық камаз
машинасымен құм тасу.

Мақсаты: Өз бетінше іс-әрекет
жасауға үйрету.

Қимылды ойын: Машиналар

Мақсаты: балаларға көлі
дыбыстарын, жүрістері салғызып
үйрету.

Дербес іс-әрекеттер.

Серуен№3

Бақылау: Бұлтты бақылау.

Мақсаты: Балаларға бұлттың неге ұқсайтынын қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелуе.

Еңбек: Участкедегі шашылған ағаш бұтақтарын жинату.

Мақсаты; Балаларды еңбекке үйрету, тазалыққа баулу.

Балалармен жеке жұмыс:

«Бұлт» Қ. Әлімқұлов

Түрленді дала, бау- бақша

Құлпыра қалды тау жақта

Қимылды ойын: « Ақ қоян»

Мақсаты: Ептілікке, шапшандыққа үйрету; Күз мезгілінің жомарттығын білгізу.

Көркем сөз: Қара бұлтты жел қуып

Жөкеп берді аулаққа.

Серуен №4

Бақылау: Жәндіктерді бақылау.

Мақсаты: Күзде жәндіктердің, көбелектердің жерге терең кіріп ұйықтайдынын айтып, олардың қалай азықтарын таситындарын бақылау

Еңбек: Гүлдердің тұқымын жинау

Мақсаты: Гүлдердің тұқымын сақтап, көктемде отырғызыса қайта әдемі гүлдер өсіп шығатынын ұғындыру.

Балалармен жеке жұмыс: «Көкөністер туралы ертегі»

Мақсаты: Оқылған ертегіні есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту.

Қимылды ойындар: «Көкөністер мен жемістерді жинау»

Мақсаты: Күз мезгілінің байлығын түсіндіру, шапшаңдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.

Көркем сөз: Тербеледі ағаштар

Алдынан жел еседі

Кіп-кішкентай ағаштар

Су құйғанда өседі.

Серуен №5

Бақылау: Тұманды бақылау.

Мақсаты: Табиғат құбылыстарын атату. Соның ішінде бүгінгі ауа райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру.

Еңбек: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастыру.

Мақсаты: Ойларын, қиялды дамыту.

Балалармен жеке жұмыс: Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату.

Мақсаты: Дыбыстарды анық, таза айтуда үйрету.

Қимылды ойындар: «Кетіп қалған кім?»

Мақсаты: Байқампаздыққа, ептілікке баулу.

Көркем сөз: «Гу-гу, гу-гу шықты

Желдепті де бұлт құды

Жел соққан соң жел тіпті

Серуен №6

Бақылау: Балабақша ауласындағы құстарды бақылау.

Мақсаты: Құстар туралы әңгімеледе, олардың аттарын атату және қимыл-қозғалыстарын салып жүру, дауыстарын тандау.

Еңбек: Балабақша ауласындағы ілулі тұрған жем салғышқа, құстарға жем салу, оларды қоректендіру.

Мақсаты: Қыс мезгілінде құстарға қамқорлықтың ете қажеттігін ұғындыру. Құстарды үркітпей қамқорлауға үйрету.

Балалармен жеке жұмыс: «Бозторғай»тақпағын жаттау(С.Сейфуллин)

Қимылды ойындар: «Қаздар, қаздар»(жүгіру)

Мақсаты: Тәрбиеші көмегімен, ойын ережесін бұлжытпай орындау.

Көркем сөз: «Міне торғай, Үйін қорғай,

Жер бауырлап зырлайды

Шырқап биік, құнге қүйіп

Қалмай, сайрап жырлайды.»

Серуен №7

Бақылау: Құз мезгілінде желді бақылау.

Мақсаты: Құз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Балалардың тілін дамыту, әңгімелеген арқылы.

Еңбек: Учаскедегі шашылған қағаздарды жинау.

Мақсаты: Өз ойын аландарын таза, жинақы ұстауға үрету.

Балалармен жеке жұмыс: Тақпак оку.

«Желді күн» (Ж. Смаков)

«Гу-гу, гу-гу шықты
Желдетті де бұлт қуды
Жел соққан соң
Жел соққандай жұлқынды»

Қимылды ойындар: «Күн мен түн»(жүгіру)

Мақсаты: Жүгіру, секіру, мергендік қабілет-терін дамыту.

Серуен №8

Бақылау: Құзгі ауа-райындағы
өзгерістерді бақылау.

Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелу.
Күзгі ауа-райын жазғы ауа -райымен салыстыру,
күздегі өзгерістерді айтқызу.

Еңбек: Құм салғыштың айналасындағы
құмдарды қүрекшемен жинау.

Мақсаты: Өз алдына енбектене білуге тәрбиелеп,
бағыт беру.

Балалармен жеке жұмыс: «Жел»туралы тақпак
айтқызу

Қимылды ойындар: «Ұшты-ұшты» (қимыл
көрсету); «Тауық пен балапандар» (жүгіру)

Мақсаты: Ойын қимылдарын тыңдаپ орындаі
білуге, ептіліктерін арттыру.

Көркем сөз: «Жел тынымсыз гуілдең
Болып кетті тым ұзак
Шуылдайды тал терек
Жапырағын жұлғызып»

Серуен №9

Бақылау: Күз мезгілінде желді бақылау.

Мақсаты: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Балалардың тілін шашылған қағаздарды жинау, құмды көтеру.

Енбек: **Мақсаты:** Өз ойын алаңын жинақы ұстату.

Балалармен жеке жұмыс: Тақпақ оқу. «Желді күн»(Ж. Смаков)

Кімбылды ойындар: «Күн мен түн» (жүгіру)

Мақсаты: Қырағылықтарын, байқампаздықтарын дамыту. Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері

Көркем сөз: «Жел тынымсыз гүлден
Болып кетті тым ұзак
Шыылдайды тал терек
Жапырағын жұлғызып»

Серуен №10

Бақылау: Күзгі желдің бағытын бақылау.

Мақсаты: Балаларға желдің қай бағытта соғып тұрғанын қандай леп арқылы соғып тұрғаны жөнінде жалпы түсінік беру. Балалар дың ойлау, есте сақтау, көру қабілеттері арттыру.

Еңбек: Балаларға желдің бағытымен ұшқан күзгі жапырақтарды жинату.

Мақсаты: Жапырақтың жеңілдігін білгізу, жел қалай соқса сол бағытқа ұшатынын түсіндіру.

Балалармен жеке жұмыс: Күз мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату.

«Кейде сипап өтер,
Кейде үйпап кетер» (жел)

Қимылды ойындар: «Жел көбік»

Мақсаты: Байқампаздыққа, кеңістікті бағдарлауға үйрету.

Көркем сөз:

Көк майса, көрікті, Алқаптағы көк егін
Бұл күндері кейіпті, Сары жібек көйлегін

Серуен №11

Бақылау: «Қайтқан құстарды бақылау»

Мақсаты: Балалармен қайтқан құстарды бақылау. Олардың атын ататқызып, дауыстарын тыңдату. Олардың топ болып ұшуына назар аударту.

Еңбек: Құстарға жем салатын тақтай жасау.

Мақсаты: Құстарды қамқорлауға қызығушылықтарын арттыру.

Балалармен жеке жұмыс: Құстар туралы жүмбақтар «Қүйқылжытып дала күйін, Үй ішіне салады үйін.»(қарлығаш)

Қимылды ойындар: «Қайтқан құстар»

Мақсаты: Ойын барысын бұзбай ойнауға дағдыландыру. Құс қимылдары арқылы дене бітімдерін дамыту. Шапшандыққа, жылдамдыққа, ептілікке үйрету.

Көркем сөз: «Гу-гу, гу-гу шықты

Желдетті де бұлт қуды

Жел соққан соң

Жел соққандай жұлқынды»

Серуен № 12

Бақылау: «Құзгі саябаққа серуен»

Мақсаты: Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында әңгімелесу. Саябақ ішіндегі құзгі өзгерістерге көніл бөлдіріп, әңгімелеу.

Еңбек: Саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау.

Мақсаты: Әр ағаштың жапырағын ажыратып үйрету.

Балалармен жеке жұмыс: Тақпак жаттату.

«Алтын -сары, қызыл көк

Алуан- алуан жапырақ

Құзгі бақта құлімдеп

Көз тартады атырап»

Қимылды ойындар: «Құстар мен мысық»,

Мақсаты: Ойын ережесін тыңдай отырып, өздері ойын барысын бұзбай ойнауға баулу. Ептілікке, байқампаздыққа үйрету.

Көркем сөз: «Алтын -сары, қызыл көк

Алуан- алуан жапырақ

Құзгі бақта құлімдеп

Көз тартады атырап»

Серуен №13

Бақылау: Қоңыр күзді бақылау, салыстыру.

Мақсаты: Қоңыр күзгі табиғатты бақылау, алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау, қоңыр күзде күннің сұық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр түсті болатынын айту.

Ағаштар жапырақтарынан ажырап, жапырақтардың да күз айларында түстерін взгертіп тұратынын айтып түсіндіру.

Еңбек: Құмсалғыштағы құмды құрекшелермен көтеру.

Балалармен жеке жұмыс: Күз мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату.

Кимылды ойындар: «Үрпек тәбет», «Жасырынбақ» (жүгіру)

Мақсаты: Ойын ережесін бұлжытпай орындауға, шапшаң қымылға баулу.

Көркем сөз: «Күз»

Қара бұлт қабағын түйеді,
Бұталар боз қырау киеді
Осы ма, осы ма, күз деген,
Бакшага баратын бізбенен.

Серуен №14

Бақылау: Құмдағы іздерді бақылау.

Мақсаты: Учаскелердегі құмдағы іздердің (кімнің) ненің ізі екенін айыра білуге үйрету.
Өз іздерін бір-бірімен салыстыру.

Еңбек: Құмсалғыштағы құмды күрекшелерімен көтеру, кіші топ балаларына көмектесу.

Мақсаты: Кішіге қамқор болуға үйрету.

Балалармен жеке жұмыс: «Санамақ айту»
Бір бөрік тіктім, Екі қолым талып
Уш тал үкі тағып, Төрт рет қарап
Бес рет санадым

Кімнің ойындар: «Тышқан мен мысық»,
«Кім епті?»

Мақсаты: Ойын ережесін сақтай тоғрып, ептілікке бағыттау.

Көркем сөз: Бір бөрік тіктім
Екі қолым талып
Уш тал үкі тағып

Серуен №15

Бақылау: «Өзге топ балаларының іс-әрекеті»

Мақсаты: Балалардың назарын өзге топ балаларының іс-әрекетіне аудартып, балалардың қалай ойнайтындарын, өздерін қалай ұстайтындарын бақылау арқылы балаларды қырағылыққа, үлгі алуға баулу.

Еңбек: Ауладағы ағаштардың сыйнығын, жапырақтарын жинау.

Мақсаты: Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.

Балалармен жеке жұмыс: Жұмбақтар жасыру.

Ағайынды бес құрдас

Бірдей болып еш тұрмас (саусак)

Қимылды ойындар: «Жай жүгіріп өт»

Мақсаты: Ойын ережесін бұзбай ойнауға үрету.

Балаларды икемділікке баулу.

Үйымшылдыққа тәрбиелеу.

Көркем сөз: 1. Есігі-біреу

Бөлмесі бесеу
(қолғап)

2.Адамның сәні

Онсыз жоқ мәні
(киім)

Кіім)

Картотека №16

Бақылау: Жәндіктерді бақылау.

Мақсаты: Күзде жәндіктер қысқа қалай дайындалады? Мінекей, құмырсқаларды қарандаршы, өз азықтарын жинап еңбектеніп жатыр.

Қимылды ойын: «Автомобильдер»

Мақсаты: балаларды ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Ойын шарты: Қатысушылардың қолдарында әр түрлі түсті рөлдер бар. Тәрбиешінің берілген дабылы бойынша әр түрлі түсті таяқшалармен балалар өзін жүргізуі ретінде санап, өз дабылы бойынша қимылдайды.